

Стфанъ Вараджа

Младежко добруджанско списание

Год. I.

ВАРНА, 15 април 1928 г.

Редактира комитетъ

Брой 7 и 8.

АБОНАМЕНТЪ: За година 60 лв.

БРОЯ 3 ЛВ.

АДРЕСЪ: Ул. Русенска № 23.

ВЪЗКРЕСЕНИЕ

Днесъ цѣлиятъ християнски свѣтъ празнува деньтъ на Правдата и Истината — Възкресението на Спасителя на човѣчеството.

Днесъ, обаче, когато ние всички тукъ въ свободна България съ радостъ и усмивка на уста посрещаме дванадесетия часъ и всѣки камбаненъ звънъ кара сърцето ни да тупа отъ възторгъ и умиление, нашитѣ бащи, братя и сестри въ Добруджа възнасятъ, съ сълзи на очи, молитва къмъ Всевишния да ги избави отъ онзи нечуванъ гнетъ, които „християнска“ Ромжния упражнява надъ тѣхъ систематически отъ деньтъ на заробването на Добруджа до днесъ.

Днесъ въ вѣкътъ на мирътъ, равенството и братството, цивилизована Европа е хвърлила милиони народи подъ ново робство.

Нещо повече: днесъ на нашитѣ бащи, братя и сестри отвѣдъ границата не е позволено да се поздравляватъ на своя роденъ езикъ съ

— Христосъ възкресе.

Добруджа днесъ е арена на кърви, насилия и безумства.

Но нека не се отчайваме. Ние вѣрваме въ българския Богъ. Ние сме твърдо убѣдени, че правдата рано или късно, ще възтържествува. „Ст. Караджа“ като поздравява хилядната добруджанска емиграция съ

— Христосъ възкресе,

изказва пожелание идната година да празнува Възкресението на Христа въ свободна Добруджа!

Какъ се обезбългарява Добруджа

Черната ржка, която надвиса надъ нашата изтрадала родина не е престанала своето злоеищо махане. Терорътъ, побоищата и затворитѣ все още се дирижиратъ отъ нея. Въ недавишнитѣ варварски куцовлашки изтѣпления надъ беззащитното и невинно българиско население въ Казимиръ, Кочина и др., бѣха окървавени костеливитѣ и прѣсти. И кои сж нейнитѣ подбудители и вождове: изверия Пучеря и неговитѣ последователи Хинцеско, Ковата и шпионитѣ съ съмнителенъ произходъ Ал. Рашеновъ и Ив. Тилевъ, сега прекръстенъ Димитриу, добре платени отъ ромжнската олигархия за осжществяване на своята скверна политика — обезбългаряването на Добруджа.

Но ако последнитѣ ширатъ добре своята роль, и необезпоявано разшираватъ своето юдинско хоро, то кой е най-отговорния факторъ за мъжитѣ и кървавитѣ сълзи на добруджанскитѣ българи, за гарантите на живота му, — безспорно, ромжнската властъ. Следователно нѣма две мнения, че тя устройва тия хайки, като си служи съ корумпирани типове, като юреказанитѣ и цинцарски банди.

Въпреки това тя има дебелиието и не изпуска случай, кждето и да е, и вътъкоа да подчертава, че малцинствата въ Добруджа се радватъ на редъ и законностъ, и че тѣ се третиратъ като равноправни ромжнски ираждани

Жалка демагогия!

Ами закона отъ 22 април 1924 год. за протѣрка на селската поземлена собственостъ, не доказва ли най-после, че иражданитѣ отъ Добруджа се третиратъ съ изключителни закони — тѣхнитѣ имоти се взиматъ. Съ пълно основание може да се поддържа, че по отношение материалнитѣ интереси никжде малцинствата не сж толкова застъпнати, колкото въ Добруджа.

Кжде е тогава равноправието? Българщината е застрашена въ Добруджа!

Предъ ромжнскитѣ сждилища днесъ сж изправени 190 българи — лъжливо обвинени въ комитаджийство.

Многю ясно, че тукъ се касае за масово преследване на добруджанскитѣ българи съ цель на изтѣбление и прогонване.

Агентитѣ на „Акциуня ромжнския“ и разни българибийски

❖ Лосоки и цели ❖

Единъ актъ на безпримѣренъ вандализъмъ

Въ мирнитѣ договори сж предвидени специални клаузи за правата на малцинствата. Правото на малцинствата да се ползватъ съ черковни и училищни свободи е напълно обезпечено по тия договори. Наистина, би било много жестоко, да се отнеме най-свещеното право напр. на българитѣ въ Добруджа, — да се учатъ и молятъ на своя матеренъ езикъ. Ние смѣтаме, че въ никоя цивилизована страна не би се допуснала — подобна жестокостъ; още повече като се има предвидъ, че има единъ висшъ институтъ на който сж подчинени всички държави, и който бди за изпълнението на мирнитѣ договори — О. Н. Така сж разсждавали може би онѣзи, които презъ 1919 г. чертаяха новата карта на Европа, така би трѣбвало да разсждава всѣки, който искрено желае да зацарува миръ и любовъ по свѣта. Но дали въ сжщностъ малцинствата се ползватъ отъ правата, които имъ гарантиратъ договоритѣ за миръ. Думата ни е за българскитѣ малцинства. За Македония нѣма да говоримъ, защото, за никого не е тайна, че Сърбия води една политика на асимилация, за прилагането на която,

комитети сноватъ изъ Добруджа и сж позволени и не позволени средства насилватъ добруджанския българи да се изселва въ България, да напусне златната земя на дѣдитъ си, за да се настанятъ тамъ цинцари или стане мушия на нѣкой шефъ.

Но жалка е вашата политика, О тирани!

Вий съ нищо не ще сломите духа на добруджанеца.

Не ще го откѣртите отъ неговитѣ черни уари, надъ които крваваъ потъ е капалъ.

За нею земята е светиня — за нея той би умрѣлъ. Д. С.

сръбскитѣ пандури не се спиратъ предъ нищо. Ние искаме да обърнемъ вниманието на българското общество върху това, което става въ Добруджа отъ известно време насамъ.

Убеждението, че малцинствата въ Добруджа се ползватъ съ сравнително по голѣма свобода, е погрѣшно. Достатъчно е да споменемъ, че въ нито едно село, кждето освенъ горския стражаръ и ромжнски учителъ, други ромжнци нѣма, не сжществува българско училище. Ние се отказваме да изреждаме редица факти още, които опровергаватъ по единъ най-убедителенъ начинъ това погрешно твърдение. Българското население е подложено на единъ режимъ, особено въ последно време, който ни подсказва, че ромжнитѣ сж решили на всѣка цена да изгонятъ българитѣ отъ роднитѣ си огнища, за да настанятъ по домоветѣ имъ куцовласи. Та нима, новиятъ законъ споредъ който ромжнската държава отнема едната трета отъ земитѣ на мѣстното население, за да ги даде на преселцитѣ цинцари, не се прави съ цель да се принудятъ българитѣ, лишени веднажъ отъ своето най-скъпо — земята, да търсятъ спокойствие другаде?

Обаче като най-сигурно средство за създаване невъзможни условия за животъ на българитѣ въ южна Добруджа е забраняването под страхъ на най-строга наказание, на българитѣ да четатъ български вестници.

Не сквернете училищата и църквитѣ въ родината ни.

Надали имаше друга областъ отъ нашето отечество, въ която училищнитѣ и църковни сгради по хубаво и китно да красятъ села и градове, както Добруджа. Надали другаде дворнитѣ бѣлосани зидове ограждаха прилежно подреденитѣ лехи и овощни дървета, въ училищнитѣ и църковни дворове, кждето прилежни народни учители въ свободнитѣ си часове и празд-

Манистерския съветъ преди нѣколко дни е взелъ решение да не се позволява внасянието на български вестници въ Добруджа. Всѣки, който се залови, че чете български вестници, ще бжде наказанъ най-строга.

Какво значи всичко това?

Едно население, което въ своята компактность не знае другъ езикъ, освенъ български, се лишава отъ тѣй необходимата за него духовна храна. Ние бихме желали да знаемъ мотивитѣ на това решение на ромжнския министерски съветъ. Въ единъ моментъ когато въпросътъ за малцинствата се слага на зелената маса за всестранно обсъждане и евентуални поправки на грѣшитѣ, които сж станали при първоначалното му разрешаване, ромжнското правителство лишава българското малцинство отъ най-свещенитѣ му права — да се просвѣщава на своя матеренъ езикъ.

Въпросътъ е много сериозенъ.

Българското правителство трѣбва да се намѣси въ случая и да внуши на ромжнското правителство, че то не трѣбва да забранява разпространяването на български вестници въ Ромжния тѣй както свободно и безпрепятствено се разпространяватъ всички ромжнски вестници, безъ изключение, у насъ. Най-после това се върши въ единъ моментъ, когато и отъ дветѣ страни се даватъ увѣрения за взаимна любовъ, и искрени добросѣдски отношения.

Не е ли това единъ актъ на безпримѣренъ вандализъмъ отъ страна на тѣзи, които забраняватъ разпространението на български вестници въ Добруджа?

Г. Бѣлевъ.

нични дни просвѣщаваха чрезъ курсове и вечерни училища, селската младежъ въ рационално стопанисване на майката — земя.

Имаше ли по богати училищни настоятелства, въ разположението на които лежахъ най-тучни ливади и ниви? И какъ, едва ли не съ благоговение се пристѣпваше да се отдаватъ на търгъ за даване поднаемъ, за да се препечели нѣкой

левъ и другъ повече, за да може училището или църквата да се поправятъ, подобрятъ, или пъкъ на „меджия“ да се изработятъ — засятъ или изоратъ?

Надали другаде до военнитѣ времена пожертвувателността било при строежъ, било по издръжка на тия сгради да е била тъй голѣма, както въ нашата родина — Добруджа.

Може би широкия просторъ, необятния ширъ подъ хубавото ясно синьо небе на Добруджа да бѣха приутили нейнитѣ синове да гледатъ съ по широкъ замахъ на общественитѣ работи, а още по вече за училищата и църквитѣ, които сѣяха просвѣта, и да ги правятъ по вече податливи на културни работи и начинания. Може би плодороднитѣ поля и щастливия поминъкъ да бѣха ги направили по щедри, тъй или иначе, но ние тамъ нѣмахме село безъ църква или училище, тъй както нѣмахме училище или църква безъ имоти.

И културата посѣяна чрезъ бѣлитѣ красиви сгради съ червенитѣ керемидени покриви, чрезъ вдъхновената проповѣдь на народния учител „любимеца на цѣло село“, или на народния свещеникъ, духовния баща и съветникъ на всички — даде плодъ: тамъ нѣмахме неукъ селянинъ, па билъ той овчаръ или орачъ.

А днесъ, тамъ тия сгради пакъ стоятъ на мѣстата си, но като че ли посивели, останали въ забвение, изгубили она блѣсъкъ, порутени, като че ли сж осиротели и нѣматъ стопани. И нѣма вече радостъ — когато мине човѣкъ край тѣхъ, не се чува кръшна родна пѣсенъ изъ детскитѣ устица, тъй като тѣ сж чужди вече на българина тамъ. Въ тѣхъ децата сж насилвани да учатъ чуждъ езикъ, неразбираемъ за тѣхъ, кога съ плѣсникъ, кога съ подмамваше бонбонче.

Имотитѣ на църкви и училища сж пакъ по мѣстата си, пакъ работятъ по тѣхъ селяни „меджия“, но не вече съ оная готовность както по преди, защото плодътъ който ще се вземе отъ тѣхъ нѣма да отиде въ хазната на училището или въ църковната каса, а въ бездѣния джобъ на нѣкой алчентъ „profesor“, или нѣкое „parinte“, които до идването си въ Добруджа, едва ли бѣха сънували, че ще иматъ на разположение цѣла мушия и безплатенъ трудъ за обработването имъ, тъй като тѣ не сж били нищо друго, освенъ прости писарушки или градски „луппени“.

А въ градоветѣ, масивнитѣ учи-

лищни сгради, строени дори отъ нѣкой дарителъ — благодѣтель, напр. училището „Райко Цончевъ“ въ Добричъ, построено отъ дарителя, чийто име носеше, или пъкъ училището „Хр. Ботевъ“ въ Балчикъ, строено отъ училищното настоятелство и частни пожертвувания и много други аналогични случаи, нали бѣха обявени за държавна собственостъ и отнети отъ училищнитѣ настоятелства! Ами църквитѣ, строени отъ народни подаяния и отдѣленъ залъкъ, кждето въ миналото обичания свещеникъ, проповѣдваше и учеше на братство и любовъ, и кждето въ тежки дни и изпитания народътъ свелъ глава отправяше молитви къмъ всевишния на свой роденъ български езикъ, нали тамъ днесъ на неразбранъ езикъ служи своитѣ молитви натрапникъ чуждъ и държи бележка за неявилитѣ се въ църква се ляни! — Защо това?

— Защото не трѣбваше да останатъ огнище или храмъ, кждето да може макаръ и изкълчено детето да се учи и моли на родния езикъ!

Защото тѣ, нежеланитѣ пришълци искатъ, самитѣ въ мракъ родени и отраснали, въ мракъ искатъ да оставатъ българ. население, отъ чийто свободенъ и ученолюбивъ духъ се боятъ — тъй както бухала се бои отъ светлината! Защото искатъ малкитѣ деца, да не знаятъ своя майчинъ езикъ, да не могатъ да четатъ и научатъ всичко онова, което българитѣ неговитѣ дѣди, бащи и по врѣстни братя сж творили и дали за тази земя, да не могатъ да се чувстватъ българи!

И въ разни конференции на западъ, въ разни общества и дружества за миръ, за покровителствуване на малцинствата — въ Европа, ромжнскитѣ делегати съ най-вулгаренъ цинизмъ искатъ да парадиратъ и покажатъ предъ просвѣтеното европейско обществено мнение, че се грижатъ за просвѣтата на малцинствата си, като сочатъ нѣколкото само училища съ които сж дарили българитѣ въ Добруджа. Да, тѣ оставиха по една прогимназия въ градоветѣ по едно основно училище въ тѣхъ и две непълни гимназии, въ цѣла Добруджа и проглушиха свѣта че има училища — но где сж основнитѣ училища въ селата, отъ где ще взематъ ученици за гимназии и прогимназии, нали само отъ градоветѣ? А каква частъ отъ населението отъ Добруджа живѣе въ градоветѣ — не е ли само 10%—15%? Ами какъ се процедира при започване на учебната година, какъ се

третиратъ учителитѣ въ частнитѣ български училища, какъ се получаватъ разрешения за почване учебнитѣ занятия? Та нали има войсковы части, които точно въ началото на учебната година ще дойдатъ да квартируватъ изъ училищнитѣ сгради, или пъкъ учителитѣ ще бждатъ разкарвани изъ сигуранции и полиции?

Но тѣ не знаятъ, че малкитѣ българчета безъ да бждатъ отъ нѣкого научени шептятъ на майкитѣ си: „Не искамъ да ходя въ ромжнското училище, тамъ не е хубаво“, и молятъ и плачатъ да не отиватъ въ него.

И какъ тжгуватъ, и крѣхкитѣ имъ души не могатъ да проумеятъ, защо е необходимо да се мжчатъ да заучаватъ чуждъ неразбираемъ за тѣхъ езикъ, когато тъй лесно биха могли да учатъ матерния си — родния си езикъ.

Ето защо, ние искаме нашитѣ училища, строени отъ нашитѣ дѣди, бащи, да бждатъ дадени на нашитѣ деца и неврѣстни братя и сестри за да се учатъ въ тѣхъ на родния езикъ!

Ето защо, ние искаме църквитѣ да бждатъ върнати на нашитѣ майки, сестри и старци, защото въ тѣхъ е изплакана мжката, скръбта имъ по изгубени синове, чада и въ тѣхъ навели смирено глави да отправятъ молитви къмъ Всевишния на свой езикъ, предъ свой духовенъ глава, комуто тѣ вѣрватъ и когото тѣ истински почитатъ!

Даскала.

ВАРНА. Младежката група при д-во „Добруджа“ проявява своя интензивенъ животъ. Спортния отдѣлъ при сжщата добре се организира отъ заведующия Н. Ивановъ — за предстоящия спортенъ сезонъ, презъ който добруджанския тимъ ще вземе живо участие въ състезанията на спортната областъ.

Театралната секция при групата усилено репетира пиесата „Хъшове“ отъ Ив. Вазовъ — за празниците, следъ което възнамѣрява да направи турне до всички дружества въ окръга и по близки градове.

Освенъ това, групата уреди нѣколко сжботни срещи, много добре посетени, при отлична дружеска атмосфера. Нѣкой отъ тѣхъ бѣха съпроводени съ реферати.

Н О Щ Ъ

Нощ беззвездна, безкрайна, надвесена,
спи неволята, заспаха враюветъ ...
Съ твойта тъмнина, сждбата ни приплетена
си отпуща върху насъ крилетъ.

Поемъ във нея къщицѣтъ ни
съ хлѣба ни, преди зори изваденъ,
съ юстенина, пжтника на прага ни,
стиналъ късно, уморенъ и гладенъ.

Свѣсъ кандилото, непреюрѣлото,
дето цѣла нощъ не ясне,
за да спятъ подъ стрѣхата ни птицитъ
свѣсъ сѣрца спокойни и ясни.

За да се налива въ тебе зърното
жетвенъ день доде настане
— поемъ я вѣрата ни цѣлата,
тихо изкласила във млчане.
И попей я цѣла във недрата си,
нашта вѣра спокойна и вечна —
нощъ беззвездна, безкрайна, надвесена,
топла и сѣрдечна ...

Дора Габе.

Изъ списание „Поле“

Изъ „пѣснитъ на Душата“

Дете,
Оставатъ още малко дни, нали? ...
Дни на тиха радостъ, свиденъ блѣсъ,
Сждбата безпощадно насъ дѣли —
Блуждай далече погледъ замечтанъ ...

О, зная азъ отъ тукъ ще заминешъ ти
Кѣмъ менъ безличенъ вѣскога остана,
Чуждъ на мойтъ сълзи и мечти —
Мойта любовъ и копнежъ не узналъ ...

Несетно вижъ, какъ нижатъ се печални дни
Скжпи дни — прочетени отдавна,
Чуй! ... наш'тъ друми сж различни,
Азъ на тебе чужда ще остана ...

Но прощавай, Боже така желай,
Твойто сѣрце да смутя неща
Любовьта ми нива по добре не знай ...

Въ свѣта сама ще бжда азъ вѣида.

В. Х. Лолова.

ПРЕДПРОЛѢТЪ

Ширѣятъ се полята и по тѣхъ
селякѣтъ плзпналъ с'кървавъ потъ;
Неволята до нею с'злюбенъ смѣхъ,
предъ нею вѣрниятъ му скотъ ...

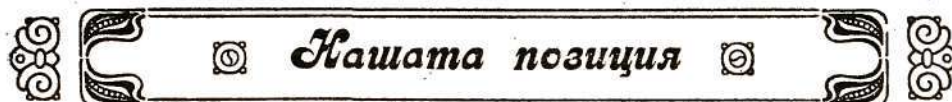
Чернѣе оплодена земна ирдѣ
отъ черний трудъ на вѣренъ робъ,
и преждевечна орисъ нѣма край:
дѣди, бащи, деца и ... иробъ.

И се оре селякѣтъ ... Слѣнце ирдѣ,
надежди носи скжпъ долнякъ!

Трепти чучулишата сладко пѣй —
блаюсловия проси пакъ.

Ширѣятъ се полята и по тѣхъ
селякѣтъ плзпналъ с'кървавъ потъ,
с'отровена душа, съ вѣра, с'ирѣхъ
за изобиленъ, честенъ плодъ ...

Д. Паскалевъ.

Noli me tangere!*)

Най-последно намърили знаменосците подкрепата и братско съчувствие и то откъде? — Отъ Грацъ, където навърно има младежка добруджанска група до толкова, колкото тукъ въ София има младежки добруджански съюзъ, безъ младежи разбира се

Следъ като бѣха отрити отъ всички младежи добруджанци въ България, които много добре разбраха, що за младежко движение е тѣхното, начело на което стои Д-ръ Вичевъ, ортака на Върбанъ Петровъ, подхранвано отъ щедритъ субсидии на Москва, тѣ търсятъ подкрепа и се радватъ на братския — сърдеченъ апелъ на добруджанскитъ студенти въ Грацъ, които издигатъ високо знамето на Дочо — свободна и независима Добруджа!

Ха, така бе братчета! — покажете си рогата — и безъ това Грацъ е близо до Виена, гнѣздото на болшевишката агитация, кажете си дерта ясно и открито! Само вашия болшевиизиранъ младежки добруджански съюзъ да живѣе и крѣпне, може би, като нѣкоя нова комфракция на III-ия интернационалъ.

Да прави сте, защото васъ ви плащатъ червонци, и вие трѣбва

*) Не ме закачай.

да заслужите довѣрието на вашитъ патрони, като пишете подобни наглости и сѣдете раздори въ едно националистично движение. И за да имъ се харесате, вий съскате и предателствувате.

Сега ви разбираме много добре — на добъръ ви път!

* * *

А колкото се отнася до малката групичка „Стефанъ Караджа“ — състояща се отъ „нѣколко разколници, кариеристи, провокатори и проводници на чужда политика въ добруджанското движение, идеологически убийци на Дочо Михайловъ“. както се изразяватъ въ своя вестникъ знаменосцитъ, дължимъ да заявимъ, че тази групичка брои надъ 250 души членове, толкова — колкото членове вѣрваме вашиятъ фамозенъ съюзъ въ цѣла България и Грацъ и другаде, да нѣма.

Предани на нашето дѣло отдадени всецѣло въ борба за свободата на нашата родина, нито провокираме, нито продаваме съвѣстта си, както васъ! Нито кошуинствуваме — защото вий знаменосци не познавате нито Дочо Михайловъ, нито сте го виждали, нѣкога такъвъ, за какъвто искате да го представите.

А ако ли ви е мжно, че ви афишираме като комунисти, не, ами като конспиратори, не се сърдете на насъ; сърдете се на вашия любимъ патронъ Д-ръ Вичевъ, който прѣвъ обвини Дочо Михайловъ и Върбанъ Петровъ за комунисти и прати полиция да блокира 8-я конгресъ въ Плѣвенъ презъ 1924 г.

И сега се чудимъ и маемъ съ какво тупе Д-ръ Вичевъ излиза предъ очитъ на добруджанци, и се мжи да ни увѣри, че той наедно съ младежитъ, въ и около младежкия добруджански съюзъ, уволнени чиновници като комунисти — недобруджанци, но добруджанствующи и пр. пр. — не сж били комунисти, че Върбанъ Петровъ, който дори лежа въ затвора като конспираторъ и знаменосцитъ, които вѣрватъ по тѣхния пътъ, били чисти и невинни като гжлъбици!

* * *

А списанието „Стефанъ Караджа“ издавано отъ младежката група съ сжщото име, съ средствата дѣлени отъ залъга на нейнитъ членове, не се пълни съ цинизми и лъжи, като вашитъ, и не се субсидира отъ никого, а още повече отъ Москва, като вашия младежки листъ, който ужъ по липса на средства забавилъ излизането на последния си брой — старъ тѣсняшки маниеръ, само че на насъ не минава!

За сега толкова!

Изъ живота на Караджата.

Какво разправя дѣдо Пеню Пенчевъ отъ с. Еникьой, Тулчанско.

Твърде сж оскъдни исторически тѣ данни по отношение на нашия легендаренъ герой Ст. Караджа. Въ по-голѣма подробностъ е известенъ неговия животъ едва въ юношескитъ му години, и следъ това, колкото за детинството му много малко се знае дори, не се знае съ положителностъ за неговото родно мѣсто.

По една твърде щастлива случайностъ имаме следния интересенъ разговоръ съ горепоменатия старецъ днесъ въ нещастно изгнание.

Дѣдо Пеню разправя:

„Азъ познавамъ Стефана, дори ми е билъ личенъ приятелъ. Когато идваше въ нашето село, винаги отсѣдаше у дома.

Ходеше често облеченъ въ турски дрехи, съ едно ниско червено конче на което висеха пълни десаги съ кандила, прѣстенчета, икони и др., които продаваше.

Той кръстосваше Добруджата, пъкъ и не бѣше миренъ. Не се даваше никакъ на турцитъ — бѣше и малко пелеванинъ“.

Разправя следния случай за една смѣла авантюра на Караджата въ Тулча. Скарва се той прѣдъ полицията, която е била до Дунава съ единъ турчинъ и безъ да се двоуми го хвърля въ една дупка на разчупения ледъ, като успѣва неуязвенъ да избѣга. Вследствие на тая случайка той дълго време се е крилъ въ башчиванджи Русевата маза въ Тулча.

Подобни данни сж отъ голѣмо значение, особено отъ негови съвременници, за тѣй бедната история на нашия Караджа.

Страданията на роба

СПРЕТЕ ПАЛАЧИ!

Не стихнали още стенанията отъ недавнашнитъ звърски издевателства на самозабравилитъ се цинцари надъ мирното българско население въ Добруджа, незасъхнала още кръвта невинно пролята по роднитъ поля, неотпуснала се измъчената душа на брата-робъ отъ преживянитъ ужаси — днесъ до насъ долитатъ нови вести, пакъ тъй страшни, пакъ тъй зловѣщи, за нови невинни жертви на кръвожадни пришелци.

Оня день въ гр. Каварна се скарватъ колониститъ цинцари Георги Врана и Йоанъ Караника съ жителя на Каварна Василъ Атанасовъ. Следъ като му нанесли тежъкъ побой, освирепелитъ кръволоци изпразватъ револверитъ си въ гърдитъ на нещастния българинъ, който всредъ тежки мъки умира.

Преди нѣколко дни, другъ пакъ кървавъ инцидентъ въ с. Шабла — каварненско, дойде да ни покаже, ведно съ последното убийство въ Каварна, че това, което се върши въ Добруджа далечъ не е онова, което се говори отъ официална Ромжния, въ разнитъ конференции

за покровителствуване на малцинствата.

Тѣзи ежедневни трагични случаи съ беззащитнитъ ни братя българи въ Добруджа идватъ да потвърдятъ нашето отдавна констатирано и посочвано, тамъ където трѣбва, убеждение, че кървавия походъ срещу българщината въ равнитъ поля на Добруджа не е спрѣлъ.

Че тамъ смъртъта, въпрѣки обещания на официалната ромжиска властъ, за редъ и законностъ, въпрѣки застъпничества на разни общества и дружества за миръ, за защита на човѣшкитъ права, въпрѣки анкети, все още продължава да размахва своята коса и жене богата жетва... И черни ята отъ врани подъ забуленото, въ мракъ и тъмни облаци на скръбъ, тѣга и ужасъ, небе зловѣщо грачатъ и предричатъ тежка участъ, нови пепелища, нова кръвь!

И нека пропжденитъ тукъ, и свободни братя, останали такива, съ цената на робството на Добруджа може би, не отхвърлимъ протегнатитъ къмъ насъ ръце за помощъ, и незабравимъ своя дългъ. Нека властъ, правителство да се за-

стъпятъ за роднитъ ни братя, наши по кръвь и плътъ, да се събудятъ отъ дълбокия сънъ въ който се приспиватъ отъ монотонната и безъ всѣкакво значение вече пѣсенъ за нѣкакво искрено ромжиско приятелство.

Не щемъ такова приятелство, приятелство, което да коства живота, имота и честта на българина въ Добруджа, нещемъ добритъ „ужъ“ отношения и чувства на нашитъ северни съседи, които ще ни струватъ обезбългаряването на нашата Родина!

Защото, ако на всички останали е безразлично, че всѣки день въ Добруджа убиватъ, грабятъ и безчестятъ беззащитното и мирно население, ако на властниците въ България е необходимо престъпно нехайство и сервилностъ за лични и може би егоистични смѣтки и цели, насъ, прокуденитъ чеда на златна Добруджа, закърмени съ пѣсенъта на равнитъ ѝ поля, живѣли съ нейната мъка или радостъ подъ синия лазуръ, насъ ни боли, и ний ведно съ своитъ братя отататъкъ границата — страдаме и плачемъ...

И нека знаятъ всички, и наши управници тукъ, и тамъ забравилитъ се тирани, че никой не ще може да спре ръката замахната да отмъсти, защото, когато чашата на търпението се прелѣе и отчаянието овладѣе човѣка, никаква властъ чо-

Великденски спомени.

Нѣма да те забравя, Родино моя! Защото споменитъ отъ ранното ми детство сж все тъй свежи, все тъй ясни, като че ли вчера или оня день е било...

И единъ следъ други по мили, по красиви изникватъ тѣ въ паметта ми, и будятъ рой чувства на възторгъ и умиление, изживяни въ далечни буйни младини.

Не ще почувствувамъ нито пѣкъ радостъ, защото спомнямъ си детскитъ безгрижни дни, когато въ очакване на Великденската ваканция, брояхъ днитъ, когато ще ни разпуснатъ, и вечеръ унесенъ въ мечти

какъ и где ще прекарамъ свободното си време не можахъ да склопя очи!

Защото и днесъ дори, макаръ че коситъ сж прошарени и много, много време е изтекло отъ тогава азъ връщамъ се назадъ, и виждамъ топлитъ слънчеви дни, когато на пѣтъ за родното село, черния друмъ се извиива по китнитъ поля, покрити съ морави, жълти и бѣли перуники, и губери отъ избуяли, тъмнозелени ниви; и пролѣтния тихъ зефиръ какъ гали засмяното лице.

И скачамъ на просторъ и отъ цвѣтъ на цвѣтъ, тукъ перуники да

откъсна, тамъ алено гергьовче въ китка да свия — или пѣкъ пѣстра неперуда да подгоня, а подъ синьото небе, прошарено тукъ-таме отъ бѣли облаци, ранна чучулига съ своята пѣсенъ весели сърцето.

И кръшенъ смѣхъ, и радостно затуптяватъ гърдитъ, щомъ отъ далечъ се зададе първомъ покривѣтъ на селската черква, обградена съ зеленина, а после китното селце забутано тамъ край рѣката.

Пролѣтни дни напоени съ миризъ на разцѣфнали овошни дървета, жълтъ-червенъ шибой и зюмбюлъ, и весело бръмчене на трудолюбивитъ пчели, а вечеръ — на ясно синьото небе безброй свѣтли звез-

РОМЪНСКИ ДИВЕРСИИ

против България в Женева

Заемаме от в. „Варненски новини“:

Женева, 19 мартъ.

За да упознаеме по-добре манталитета на нашите северни съседи — ромъните, не безъ интересъ е да оповести начина и средствата съ които съвременните ромънски дипломати се опитаха да ни изложатъ предъ обществото на народите като размирень елементъ на Балканите, а същевременно и да оправдаятъ терора надъ нашите малцинства въ Добруджа и Бесарабия.

По тия съображения, още презъ време на заседанията на финансовата комисия членовете на ромънската делегация непрестанно търсеха контактъ съ по-меродавните фактори на О. на Н., като се мъчеха да ни представятъ като размирень елементъ на Балканите, който застрашава цѣлокупността на ромънската държава, а главно новинска, никакви закони, и никакви съвети не ще могатъ да го спратъ. И когато мощната дѣсница, която е браздила и бразди съ ралото плододоносните поля на родната земя се стисне въ юмрукъ и устата свити промълвятъ проклетие — тогава, нека треперятъ самозабравилите се злодѣи и се приготвятъ да посрещнатъ заслужилата ги участъ!

Единъ отъ многото.

вото статукво въ Европа. За тая целъ и въ желанието да се гарантира единъ по-голямъ успѣхъ въ това отношение, тѣ се помъжиха да спечелятъ активната намѣса и на сръбската делегация, която да вземе подобно становище и по Македонския въпросъ.

Първиятъ сръбски делегатъ по волята на провидението се разболя, вследствие на което сръбитѣ излѣзоха отъ фронта, формиранъ отъ ромъните за предприемането на една морална офанзива противъ добротото име на България, съ което тя се ползува предъ всички членове на съвета и финансовата комисия

Въ това отношение ромънските „дипломати“ не се задоволиха само съ словестна пропаганда, защото по едно време започнаха да разпространяватъ едно досие на френски и английски езикъ, написано въ единъ твърде смѣшенъ и глупавъ стилъ и приподписано отъ г. Н. Петреско Комненъ, понастоящемъ новоназначенъ ромънски пълномощенъ министъръ въ Берлинъ. Като по-важни и съществени „документи“ въпросното досие съдържа една карта на България съ старите граници, на която сж изрисувани три рѣце, отъ които се вижда какъ бѣхме ограбени въ тъмната епоха, когато своеволно се

склучваха „мирни договори“, когато България бѣше изолирана отъ свѣта и когато ромънската дипломация си разлиграваше коня, както знае и намѣри за добре. Като второ „доказателство“ е посочена една фотография на единъ стеникъ календаръ, който изобразява какъ единъ змей минава Дунава и какъ единъ селянинъ му разсчква челюститѣ на Добруджанския брѣгъ, съ което се идеализира Тутраканската епопея, когато действително змеятъ бѣ съкрушенъ и ненаситениятъ му апетитъ задоволенъ.

Най-възмутителна въ случая е фалшификацията на г. Комненъ, който като превежда думите „Братя, време е дошло да си диримъ нашите права, нека го послушаме и се покажемъ предъ свѣта народъ достоенъ за борба. На срѣжие, мили братя, за вѣра и независимостъ... и да си добиемъ народните правдини и човѣшки свободи“ не съобщава, че тѣ произлизатъ изъ прокламацията на Ст. Караджата, въ Добруджа, кждето споредъ болната фантазия на г. Комненъ се готви едва ли не нова европейска война.

Третиятъ най „силенъ“ аргументъ е една пощенска карта, нарисувана отъ единъ гимназистъ, на която у насъ никой не обръща внимание и на която графически сж изобразени териториите, които ни ограбиха нашите съседи. Къмъ тоя пасквилъ е приложенъ и единъ списъкъ за раздаването на суми съ целъ за

ди трептятъ, като феерични лампади, и милватъ и шептятъ, като че ли за приказните въ далечно минало дни, когато Христосъ въ саможертва отдаде своя животъ, за да възкрѣсне по великъ и повече любимъ...

Денемъ въ градината, край рѣката, на воденицата—детски буйни игри и лудории, а нощемъ въ трепетно очакване да дойде време за черква, заспивамъ притиснатъ отъ дневната умора. И въ полусънъ — къмъ полунощъ разнася се надъ заспалото и стихнало село, тържественния звънъ на черковната кам-

бана — набързо обличане, за да не бждемъ оставени децата у дома, въ новите си дрехи, ний крачимъ въ полумрака.

Съ запалена свещъ, вливамъ се на улицата въ движуция се потокъ отъ игриви пламъчета на горящите свѣщи, който въ скоро време около църквата се разлива въ истинско море отъ играещи свѣтлинки.

А въ църква—всичко въ празнична премѣна, очига края на дългитѣ пости, и радостната вѣстъ „Христосъ Възкреселъ!“

Презъ деня на мегдана въсредъ селото, заизвило се хоро—на при-

пѣвъ моми и момци, ту пѣсень нѣкоя подхванатъ, ту кръшна и весело-игрива мелодия засвири кавалъ. Тамъ нѣкой гиздавъ ергень прошарилъ хорото и силно се провиква, а край хорото насѣдали, по стари булки, баби, около които палави деца се гонятъ, суетятъ — шушукатъ, сочатъ тазъ-оназъ, или пъкъ кой-коя люби, и на коя премѣната е по красива.

На подбивъ моми и момци, ту глуми, ту шеги единъ на други си подхвърлятъ, и тъй до късна при-вечеръ, дорде се спусне здрачъ и на небесния сводъ затрепкатъ звезди...

„разбунтуването“ на населението въ Добруджа, въ размъръ на 64,000 книжни леи, съ които се прави илюзия, че и заема може да отиде за тия цели. Цѣлиятъ комплектъ отъ долни лжи и измислици се допълва съ три карти, съ които се посочва организационната дейност и начина, по който ще се освободи Добруджа отъ ромжнското владичество.

Тукъ таме на картата сж посочени и множество „терористически“ центрове съ цель да се опрадае терора на малцинствата въ Добруджа който се явява като последствие не на политиката на ромжнското правителство, а резултатъ на въоружената акция, която се „готви“ отъ ромжнската Сигуранца, за да се оправдае предъ външния свѣтъ терора и клането надъ мирното българско население, както това отъ рода на касапницата при Старо и Ново село.

По всичко изглежда, че така скроената инсинуация противъ България г. Петреско—Комненъ е използвалъ предъ своето началство, за да бжде повишенъ и да получи поста пълномощенъ министръ въ Берлинъ. Въ случая той поставя личнитъ си интереси по-високо отъ тия на ромжнската държава, която повече отъ всѣки другъ пжтъ има интересъ да живѣе въ най-миролюбиви отношения съ всичкитъ си съседи, а не съ подобни памфлети да разлютва още незарастналитъ дълбоки рани на България, причинени й отъ несправедливи договори.

Дипломатитъ отъ калибъра на г. Петреско-Комненъ, единственото достоинство на които се състои въ това, да държатъ палтото на своя шефъ г. Титулеску, да му отварятъ врата на автомобиля и да изпълняватъ редъ други функции отъ такъвъ характеръ, съ подобна дипломатическа дейностъ раздухватъ още повече огъня на враждата и умразата между двата съседни народа, които иматъ всичкиятъ инетересъ да живѣятъ въ добри съседски отношения.

Въпросното изложение за мними комитаджийски нападения, подкрепяни и насърдавани отъ българското правителство, е отправено до членоветъ на съвета съ сигнатура С 39/1928 I.

Желателно е добруджанската организация, а така сжщо и дружеството за обществото на народитъ да направятъ единъ обстоенъ отговоръ на тази недостойна клевета съ цель да се изложи доброто име на България предъ чуждия свѣтъ.

Д-ръ Н. Христовъ.

Б. Р. Диверсии отъ подобенъ характеръ, може да се каже сж въ природата на ромжнската дипломация. Въ тая насока тя пропилява средства и всичко, съ явната цель да подготви общественото мнение на западъ.

Но все пакъ анкетитъ които станаха напоследъкъ въ Добруджа доста добре осветлиха факторитъ на западъ и тѣ поне въ себе си добре знаятъ кжде е истината.

Отъ проектитъ на брой шестъ, третиятъ урежда въ органическия уставъ на България, съгласно който, ще се образуватъ две области (вилаети) — източна съ главенъ градъ Търново, и която щѣла да се състои отъ санджацитъ: Русе, Търново, Тулча, Варна, Сливенъ, Пловдивъ и отъ казитъ: Кърк-клисе, Мустафа-паша и Казъл-агачъ и западна областъ която щѣла да се състои отъ санджацитъ: София, Видинъ, Нишъ, Скопие, Битоля (безъ дветъ каази на югъ), отъ тритъ севѣрни каази на Сърския санджакъ, и отъ каазитъ: Струмица, Тиквешъ, Велесъ и Кастория. Отъ този проектъ се вижда единството на Добруджа съ цѣлокупна България въ новата проектирана за нея автономия, която събитията отъ 1876 год. бѣха наложили. Обаче вслѣдствие отказа на Турция да възприеме лондонския протоколъ отъ 19 мартъ 1877 г. акцията на Цариградската конференция свършва съ руско-турската война отъ сжщата година, чийто резултати обаче не разрешиха балканската проблема, вслѣдствие на това, че въ поетата си задача Русия, е вложила повече личенъ интересъ и завоевателни аспирации. На 12/24 априль 1877 г. войната биде обявена; при минаването на първитъ руски войски въ Добруджа императоръ Александъръ разгласява следната прокламация, отправена къмъ българския народъ:

„Българи моята войска мина Дунава и влезе въ вашето отечество... „Християни отъ България, съдействувайки на руския успѣхъ съ вашата помощъ и съ всички сили и средства, които ще дадете, ще обслужите собствената си кауза на възраждането на българското царство“.

„Едновременно съ напредването на нашитъ знамена, турскитъ власти ще бждатъ замѣствани съ редовна администрация. Въ тая администрация ще бждатъ веднага повикани да взематъ активно участио мѣстнитъ граждани, а младитъ български легиони ще служатъ за основа на българската военна сила и пр. пр.“ (стр. 408—410 Rasboiul

Въ свѣтлината на науката

Чия е Добруджа?

Продължение отъ бр. 5

Въ това положение на нѣщата, завариха Добруджа голѣмитъ за сждбата на балканскитъ народи въ 19 вѣкъ събития, а именно: султанскиятъ ферманъ отъ м. февруарий 1870 г., съ който се призна автономията на българската черква,

и който въ териториалната областъ на Българската екзархия включва Добруджа, и протоколитъ на Цариградската конференция отъ 1876 г., наедно съ реформенитъ проекти изготвени отъ силитъ за реорганизацията на Турция.

oriental ilustrat отъ Allessisi Popu).

Но прѣди прокламацията още, и преди стѣпването на рускитѣ войски въ Добруджа, българитѣ въ села и градове си основали тричленни „временни правителства“, и били поели вече администрацията въ рѣцетѣ си. — Освенъ това за помощникъ на руския губернаторъ въ Добруджа, Бѣлочерковичъ, билъ назначенъ българинътъ Даскаловъ, и презъ цѣлия окупационенъ периодъ административната и сѣдебна (въ лицето на „окръжни сѣдебни съвети“) власти сж били чисто български, както свидетелствуватъ намѣренитѣ отъ тази епоха останали книжа и протоколи за учредяването на мѣстнитѣ „временни правителства“ въ Добруджа, както и сѣдебнитѣ регистри на Бабадашкия сѣдебенъ съветъ.

Отъ дотукъ писаното се вижда, ясно очерчаниятъ националенъ характеръ на Добруджа, и че никой до тогава нито е мислилъ, нито е допусналъ, че Добруджа може да има друга сѣдба отъ тая на България. И когато станали известни условията на С.-Стефанския миръ, графъ Игнатиевъ праща до добруджанци секретно писмо, което Бѣлочерковичъ прочелъ на тулчанскитѣ първенци и делегати отъ провинцията въ тайно събрание на българското читалище, и въ което Игнатиевъ имъ казва:

„Отстѣпването Добруджа на Ромжния става по държавна необходимостъ, и съ цель да се оправдае завземането на Бесарабия, то не трѣбва обаче да плаши и тревожи добруджанци, защото е временно и Добруджа въ близко бъдеще ще бѣде наново обединена съ свободна България“.

Така Добруджа стана размѣнна монета и тампонъ противъ рускитѣ аспирации на истокъ и за гаранция на свободното плаване по Дунава, както ще се види отъ по долу изложенитѣ, цитирани членове 6 и 7 отъ С.-Стефанския договоръ, споредъ които севѣрната граница на България почва отъ морето гр. Манкалия и върви направо до Ра-

хово и Дунава, който остава да съставлява северната ѝ граница до Радубацъ“, а „Добруджа се отстѣпва на Русия, за да я замѣни съ Бесарабия“, при условията отъ чл. 19 на сѣщия договоръ, който гласи:

„Опредѣля се размѣрътъ на военното обезщетение на една сума отъ 1410 милиона рубли, която Турция изплаща: а) съ Добруджа, която Русия приема не за себе си, а за да я замѣни съ ромжнска Бесарабия, анексирана къмъ Ромжния въ 1806 год. отъ Парижкия договоръ; б) съ Армения“.

„Тия две провинции се оценяватъ на 1100 милиона рубли, а остатъкътъ отъ 310 милиона рубли ще се изплатятъ по късно“.

И споредъ повелята на чл. 46 отъ Берлинския конгресъ Добруджа, бѣше отстѣпена на Ромжния, като обхващала и островитѣ, които образуватъ дунавската делта, Тулчанския санджакъ, заедно съ окръжитѣ на Кюстенджа и Меджидие. Границата на югъ почвала източно отъ Силистра до Черно-море, на югъ отъ Манкалия. На европейската комисиия е било възложено да опредѣли точно линията. Пояса южно отъ тия окръжи до старата ром-бѣлг. граница, е билъ отстѣпенъ само по настояването на делегирания французинъ Вадингтонъ, като стратегическа граница, която да гарантира ромжнското владение надъ Добруджа.

Тогава цѣла Ромжния се е повдигнала противъ Берлинския договоръ — Единъ викъ на протестъ и недоволство се е понесълъ отъ единия до другия край на Ромжния:

„Не искаме Добруджа, а Бесарабия или нищо“!

Но положенията на Берлинския договоръ е трѣбвало да се реализиратъ по заплашителното настояване на Русия, изразено въ една заповѣдна форма отъ графъ Шуваловъ, който е казалъ, че безъ обратната отстѣпка на Бесарабия на Русия, не би било възможно да се възстановятъ добри отношения между Ромжния и Русия, толкова необходими и важни за мира въ ориента.

Вѣпрѣки волята на Русия, недоволството повдигнато всредъ Ромжницитѣ, не било по-малко и между българитѣ току що освободени отъ самата нея, и дълго следъ нашето освобождение, ние сме негодували срещу тази голѣма несправедливостъ на Берлинския договоръ. Петъ години въ нашитѣ географически карти, всичкитѣ български земи, които турцитѣ бѣха изгубили, фигурирали подъ сѣщия зеленъ цвѣтъ и нашитѣ бащи сж учили въ училищата, какъ Европа е раздѣлила България на петъ части: една само напълно свободна, друга автономна, трета оставена на турцитѣ, четвърта подарена на сърбитѣ и пета на ромжницитѣ.

Ромжния не искаше Добруджа, защото тя знаеше, че е земя българска, и защото е разбирала, че рано или късно тя ще я загуби.

За стария Братиано Добруджа, морето и Кюстенджа не сж необходими за Ромжния. И съ изключение на Михаилъ Кочалничано, министъръ на външнитѣ работи, всички ромжнски политически мѣже, всички писатели, пресата, камарата и сената се изказвали срещу решението на Берлинския конгресъ и се противопоставяли на анексията на Добруджа, безъ огледъ дали Бесарабия оставала за въ бъдеще ромжнска или руска. Кочалничану е обявилъ хубаво въ своитѣ си речи, че Добруджа снабдява Ромжния съ устията на Дунава, съ една голѣма рѣка; и съ Кюстенджа — единъ свободенъ достѣпъ на морето; че това е едно политическо повеление, предъ което Ромжния е насилена да наведе глава; но всичко е било напраздно, тѣзи аргументи сж изчезвали предъ обстоятелството, че Добруджа е една чужда за Ромжния страна, населена съ чуждъ народъ, една опасностъ за бъдещето на Ромжния. Браила и Галацъ сж достатѣчни за Ромжния, сж казвали видни ром. общественици, която нѣма чужда отъ Добруджа, която много скоро може да се изгуби, нѣщо сподѣлено и вотирано отъ парламента и сената на 26.I 1878 година.

(Следва)

Ат. Костовъ.

Новини отъ Добруджа

— Съобщаватъ ни отъ Силистра, че на 21 Мартъ сж пристигнали 100 семейства колонисти отъ старото кралство. Очаква се пристигането още на 300 семейства, които ще бъдат настанени въ Алфатарската община.

— Въ сжщия градъ е пристигнала една делегация отъ 100 семейства колонисти — македонци отъ Албания, да подготвятъ мѣстата отпуснати отъ държавата за тѣхното настаняване.

Тѣ ще бъдатъ оземлени въ Дуросторски окръгъ.

— Кюстенджа. Въ недѣля 1.IV се даде отъ ученицитѣ при бълг. училища отъ града ни детска забава, по случай настѣпването на пролѣтѣта.

Декламираха, пѣха и играха малкитѣ тѣй добре, че присѣтствующитѣ останаха възхитени и крайно доволни и имаше защо. — Не забравяме да подчертаемъ, трудътъ положенъ за организирането на забавата отъ учителското тѣло начело съ г. С. Колевъ, енергичниятъ директоръ на училището.

— Презъ тоя месецъ истича и мандата на сегашното училищно настоятелство, ще се състоятъ избори за избирането на едно ново такова. Надяваме се, по тоя случай, че личнитѣ и егонстични капризи ще манкиратъ, като съ това се прѣко помогне за избирането на едно енергично настоятелство, което да съзнава здравото своето значение.

Еъюзенъ животъ

РУСЕ. Младежката група при д-во „Добруджа“ бѣ основана отъ преди години. Нейнитѣ прояви на културенъ и просвѣтенъ животъ всредъ добруджанци отъ Русе сж известни дори на цѣлата емиграция въ България. Съ своя хоръ подъ умѣлото диригентство на Илийчо Ирдановъ, тя не е изпускала добруджански конгресъ, като съ звучитѣ на „Добруджански край“ и много добруджански народни пѣсни е подигала духътъ на своитѣ бащи и подтиквала къмъ ползотворна дейность.

Но по зла ористъ нѣколцина покварени младежи съ своитѣ провокации, отчуждиха честната младежъ отъ групата и живота на последната бѣ доста време въ летаргия.

Недавна по инициативата на група младежи се поднови младежката група при д-во „Добруджа“.

Подавайки ржка, рамо до рамо съ своитѣ бащи и по възрастни братя, тѣ искатъ да влеятъ животворната младенческа струя въ об-

щото движение. На устроеното събрание бѣ държано рефератъ отъ младежа Драгомиръ Божиновъ на тема: „Възпитание и задачи на добруджанската младежъ“.

Както младежката група, тѣй и основания женски комитетъ при д-во „Добруджа“, изживяватъ своитѣ първи дни и нека се надѣваме, че въ близко бъдаще тѣхната дейность ще доведе до общополезни резултати.

Доленъ Чифликъ. На 4 мартъ т. г. въ с. Доленъ Чифликъ е основано Просвѣтно благотворително дружество „Добруджа“. Избрано е настоятелство въ съставъ: председателъ Стефанъ Захариевъ, подпредседателъ Черню Бозвелиевъ и секретаръ-касиеръ Ангелъ Атанасовъ.

Фондъ сп. „Ст. Караджа“

Въ редакцията сж постѣпили следнитѣ волни помощи:

1. Комитетъ за пропаганда

Русе 500 лв.

2. Иванъ Поповъ

100 лв.

Хроника

Редакционния комитетъ като честити на читателитѣ на сп. „Ст. Караджа“ Възкресение Христово, пожелава имъ веселото му прекарване.

Редакцията на списанието извѣстява, че има на разположение портрета на Караджата, художествено изработенъ съ цвѣтни бои отъ художникъ добруджанецъ. Форматъ на портрета 1 м — 80 см. Портретитѣ се изпълняватъ срещу предрително внесени 200 лв.

Ония отъ абонатитѣ които не сж получаватъ редовно списанието, умоляватъ се да съобщатъ въ редакцията на ул. Русенска 23.

Настоятелството на млад. група „Ст. Караджа“ приканва всички свои членове да бъдатъ редовни въ плащането на членскитѣ си вноски и да се явяватъ на всички обявявани отъ него общи събрания. Сжщо така нека всички младежи по една или друга причина останали още вънъ отъ редовитѣ на групата, да се проникнатъ отъ повече съзнание и се запишатъ въ групата.

Членскитѣ карти сж вече готови и могатъ да се получатъ отъ касиера на групата Спасъ Русевъ (общественъ столъ).

Всички неотчели се, както организациитѣ, така и частни лица на които се изпраща списанието ни, нека побързатъ и ни се отчетатъ, като ни изпратятъ дължимитѣ суми, които сж крайно необходими за редовното излизане на „Ст. Караджа“. Нека не става нужда, повторно да отправяме подобна молба — каузата ни е обща — и борбата трѣбва да бѣде единомушна.

Подкрепете ни.

Печ. „Войниковъ“ — Варна.

Бръснаро-фризьорския салонъ
„ДОБРУДЖА“
на Димитъръ Х. Марковъ & С-ие
 на ул. Царъ Борисъ

е който задоволява и най-изтънчения вкусъ на клиента, при фризиране, стрижене, бръснене, водни ондулации, къдрене за 6 месеца, боядисване коси, маникюръ и пр.

Изработватъ се перуки и разни изкуствени коси.

За добруджанци цени достъпни.

Едно посещение е достатъчно за да се увѣри клиента както въ горното, така и въ образцовата чистота и внимателенъ персоналъ.

Обущарския магазинъ на
Антонъ Петровъ

ул. Царъ Борисъ, срещу бирария Кристалъ

Изработва по поръчка елегантни, солидни и
на конкурентни цени обуша.

Намиратъ се и готови най-разнообразни обуша
при намалени цени.

Посещението не задължава къмъ покупка.

Гаража на Ченко Иордановъ

ул. Царъ Крумъ № 10, срещу Ученическото кино

Снабденъ съ специалисти майстори, нови машини и инструменти.

Приема за поправка всички видове автомобили, камиони, индустриални мотори, парни котли и др.

Къмъ гаража има Бояджийски отдѣлъ, Вулканизаторски отдѣлъ на вътрѣшни и външни гуми.

Специална миялка за автомобили, машини за пълнене на всички видове акумулатори.

Бензинъ и масла.

Работа чиста и бърза.

Гаража е отворенъ презъ всѣко време.

Шивашко Ателие „БЕРЛИНЪ“

Никола М. Николовъ

(до бившия „Алказаръ“)

Пристигнаха за сезона голѣмъ изборъ разнообразни десени
английски чехски, германски и български
ВЪЛНЕНИ ПЛАТОВЕ.

Работа безукоризнена и елегантна.

Едно посещение ще Ви увѣри въ това.

Прочие, преди да си поржчате костюми посетете ателието.